

[Prima Pagină](#) > ... > [Dreptul Familiei Și Succesiunea](#) > [Obligațiile de Întreținere](#) > [Spain](#)

Obligațiile de Întreținere

Conținut furnizat de



European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)



1 Ce înseamnă conceptele „întreținere” și „obligație de întreținere” în practică? Care sunt categoriile de persoane care trebuie să plătească indemnizație de întreținere unei alte persoane?

Obligația de întreținere înseamnă tot ceea ce este necesar pentru a asigura hrana, locuința, îmbrăcămintea și asistența medicală.

Întreținerea include, de asemenea, studiile și pregătirea profesională a creditorului obligației de întreținere până la majorat și chiar și ulterior, în cazul în care acesta se află încă în perioada studiilor din motive independente de voința sa. În cazul desfacerii căsătoriei, în cursul procesului de separare de drept sau de divorț există posibilitatea de a solicita întreținere pentru copiii care trăiesc la domiciliul familial și care nu sunt independenți din punct de vedere financiar.

Întreținerea cuprinde cheltuielile legate de sarcină și de naștere, cu excepția cazului în care acestea sunt acoperite din alte surse.

Obligația reciprocă de a acorda întreținere se aplică pe deplin între:

1. - soți;
2. - ascendenți și descendenți.

Frații sau surorile își datorează exclusiv asistența necesară traiului, în cazul în care această asistență este necesară din motive independente de voința creditorului obligației de întreținere, și include, dacă este necesar, asistența necesară pentru studii.

2 Până la ce vârstă poate beneficia un copil de indemnizație de întreținere? Normele în materie de întreținere în cazul minorilor sunt diferite de cele aplicabile adulților?

Copiii pot beneficia de întreținere până la vârsta majoratului (care este de 18 ani în Spania), cu excepția cazului în care dispun de suficiente venituri proprii. Obligația rămâne în vigoare în cazul copiilor majori atât timp cât nu sunt independenți din punct de vedere financiar, nu au absolvit o formă de învățământ sau nu au loc de muncă din motive independente de voința lor. În cazul minorilor, este necesar, de asemenea, să se țină seama de articolele din Codul civil (*Código Civil*) privind efectele comune ale anulării căsătoriei, separării de drept și divorțului (articolele 90 și următoarele).

Pe toată durata minorității copiilor, pensia de întreținere are un caracter preferențial și constituie o obligație prioritară și ineluctabilă.

3 Trebuie să mă adresez unei autorități sau unei instanțe pentru a obține indemnizația de întreținere? Care sunt principalele elemente ale procedurii?

Cererile trebuie înaintate instanțelor de judecată și tribunalelor de primă instanță (*Juzgado de Primera Instancia*) competente.

Care sunt principalele elemente ale procedurii?

Cererile sunt tratate prin intermediul unei proceduri de audiere orală (*juicio verbal*). În cazul în care întreținerea este solicitată cu titlu de măsură complementară cu ocazia separării de drept sau a divorțului ori cu titlu de măsură care ține de relația părinte-copil în cazul despărțirii cuplului, cererea este tratată în comun cu procedurile respective, prin intermediul unei audieri orale care prezintă anumite caracteristici speciale.

La declararea stării de urgență în Spania (prin Decretul regal nr. 463/20 din 14 martie 2020 privind gestionarea crizei sanitare cauzate de pandemia de COVID-19) și, în special, după adoptarea Decretului regal nr. 16/20 din 18 aprilie 2020 privind măsurile procedurale și organizatorice instituite în cadrul sistemului judiciar pentru a face față pandemiei de COVID-19, s-au introdus proceduri sumare speciale pentru soluționarea problemelor familiale pe durata stării de urgență (a se vedea articolele 3, 4 și 5). Această procedură specială se aplică cauzelor în care este necesar să se solicite revizuirea măsurilor permanente adoptate în temeiul articolului 774 din Legea nr. 1/2000 din 7 ianuarie 2000 privind procedura civilă (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) în ceea ce privește cheltuielile gospodăriei, alocațiile financiare între soți și obligațiile de întreținere recunoscute față de copii, în cazul în care revizuirea respectivă a fost solicitată pe motiv că situația economică a soților și a părinților a suferit schimbări importante ca urmare a crizei sanitare cauzate de pandemia de COVID-19. Aceasta se aplică, de asemenea, litigiilor privind cererile de stabilire sau de revizuire a obligației de a plăti pensii de întreținere în cazul în care cererea respectivă este depusă pe motiv că situația economică a membrului de familie care trebuie să efectueze plata pensiei alimentare a suferit schimbări importante ca urmare a crizei sanitare cauzate de pandemia de COVID-19.

Pentru toate aspectele care nu intră sub incidența acestui articol, dispozițiile Legii 1/2000 din 7 ianuarie 2000 privind procedura civilă se vor aplica modalităților de desfășurare a audierii în lipsa unor dispoziții speciale.

4 Cererea poate fi depusă în numele unei rude (în caz afirmativ, până la ce grad) sau al unui copil?

Cererea trebuie introdusă personal de către partea interesată, cu excepția cazului în care este vorba de un minor, caz în care trebuie să fie introdusă de către reprezentantul legal al minorului, de către Parchet (*el Fiscal*) sau de către agenția de protecție a copilului. Cu toate acestea, cererea poate fi depusă prin intermediul unui mandatar, cu condiția ca acesta să dispună de o procură acordată în prezența unui notar, a unui executor judecătoresc sau a consulului de la orice misiune diplomatică spaniolă din străinătate.

5 Dacă intenționez să inițiez o acțiune în justiție, cum pot afla care este instanța competentă?

Regula generală prevede că sunt competente instanțele de la domiciliul debitorului obligației de întreținere. În cazul codebitorilor solidari (mama și tatăl), competența revine instanțelor de la domiciliul oricărui dintre ei. În cazul în care debitorul nu își are reședința în Spania, sunt competente instanțele de la ultimul domiciliu din Spania. În toate celelalte cazuri, sunt competente instanțele de la domiciliul creditorului obligației de întreținere.

6 Ca reclamant, trebuie să folosesc un intermediar pentru a iniția o acțiune în justiție (de exemplu, un avocat, o autoritate centrală sau locală etc.)? În caz negativ, ce procedură se aplică?

Solicitanții trebuie să fie apărați de un avocat (*abogado*) și să fie reprezentați de un reprezentant legal sau de un

mandatar avocat (*procurador*).

7 Trebuie să plătesc taxe judiciare pentru inițierea unei acțiuni în justiție? În caz afirmativ, care este nivelul acestor taxe? Dacă mijloacele mele financiare sunt insuficiente, pot beneficia de asistență juridică pentru a suporta cheltuielile de judecată?

În Spania nu se aplică taxe pentru cererile care au drept obiect exclusiv obținerea plății pensiei de întreținere, cu excepția onorariilor percepute de avocați, reprezentanți legali și experți, dacă este cazul.

Onorariile percepute de avocați și reprezentanții legali se stabilesc în funcție de cuantumul creanței. Se prevede o asistență financiară pentru acoperirea cheltuielilor de judecată. Aceasta poate fi solicitată în cazul în care reclamantul sau persoana căreia i se cere întreținerea nu dispune de mijloace financiare și are dreptul de a beneficia de asistență juridică gratuită, în conformitate cu baremurile stabilite la articolul 3 din Legea 1/1996 din 10 ianuarie 1996 privind asistența juridică gratuită. Asistența constă în servicii prestate de un avocat sau reprezentant legal numit de instanță pentru a introduce acțiunea în justiție. De asemenea, statul suportă orice alte cheltuieli de judecată, cum ar fi onorariile experților chemați să depună mărturie sau cheltuielile legate de publicarea deciziilor instanței.

8 Ce tip de indemnizație de întreținere îmi poate acorda instanța? Cum se calculează cuantumul indemnizației de întreținere? Se poate modifica hotărârea instanței în cazul în care intervin schimbări privind costurile legate de trai sau circumstanțele familiale? În caz afirmativ, în ce mod se poate modifica hotărârea instanței (de exemplu, există un sistem automat de indexare)?

În cele mai multe cazuri, se stabilește o prestație periodică. Potrivit legii, aceasta trebuie să fie plătită lunar în avans. Stabilirea unei sume forfetare care trebuie vărsată într-o plată unică are loc doar în cazuri cu totul excepționale. La această modalitate se recurge numai în următoarele cazuri: pentru plata restanțelor, în cazul în care debitorul nu deține bunuri pe teritoriul spaniol (*falta de arraigo*) și este recomandat să se garanteze plățile viitoare ori în cazul în care părțile încheie un acord în acest sens. Instanța calculează cuantumul efectiv al plăților care trebuie efectuate conform unei reguli juridice abstracte bazate pe o proporționalitate triplă: nevoile creditorului obligației de întreținere, mijloacele financiare ale debitorului obligației de întreținere și mijloacele financiare ale altor persoane obligate să contribuie la întreținere (*codebitori*) în aceeași măsură ca debitorul principal al obligației de întreținere. Hotărârea judecătorească prin care se stabilește cuantumul pensiei de întreținere trebuie să prevadă modalitățile de actualizare a acesteia în viitor. Această actualizare se efectuează automat, odată cu scurgerea timpului, și trebuie aplicată de către persoana responsabilă de efectuarea plăților. În cazul în care debitorul obligației de întreținere nu actualizează cuantumul plăților aferente pensiei de întreținere, actualizarea va fi efectuată de către instanță, în urma unei solicitări din partea creditorului obligației de întreținere. Cuantumul pensiei de întreținere poate fi adaptat (tot la cererea părții interesate) în cazul în care a intervenit o modificare substanțială în ceea ce privește situația de fapt în baza căreia a fost stabilit cuantumul: cuantumul trebuie să fie majorat în cazul unei îmbunătățiri a situației financiare a debitorului obligației de întreținere sau în cazul în care creditorul obligației de întreținere se confruntă cu deteriorarea situației sale financiare și are nevoie de o contribuție mai mare (de exemplu, în cazul în agravării unei boli); cuantumul pensiei trebuie să fie diminuat în cazul înrăutățirii situației financiare a debitorului obligației de întreținere sau în cazul îmbunătățirii situației financiare a creditorului acestei obligații. În cele din urmă, pensia de întreținere nu mai este datorată atunci când dispar motivele pentru care a fost instituită.

Consiliul General al Magistraturii din Spania (*Consejo General del Poder Judicial, CGPJ*) a întocmit baremuri pentru calculul cuantumului pensiei de întreținere. Cea mai recentă actualizare a acestora datează din mai 2019. Aceste baremuri sunt indicative și se bazează pe nevoile copiilor. Ele țin seama de venitul părinților și de numărul de copii ai familiei respective. Cheltuielile legate de locuință și școlarizare au fost excluse din acest calcul. Prin urmare, cuantumul definitiv al pensiei trebuie să fie adaptat pentru a ține seama de aceste costuri în fiecare caz.

Tabelele pot fi vizualizate aici:

<http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Servicios/Utilidades/Calculo-de-pensiones-alimenticias/>

9 În ce mod și cui se plătește indemnizația de întreținere?

De obicei, plata se face în bani. Cu toate acestea, există două excepții: debitorul poate opta să își îndeplinească obligația asigurând creditorului obligației de întreținere hrană și adăpost în propria casă; jurisprudența limitează într-o măsură foarte mare recurgerea la această posibilitate în cazul în care nu există nicio garanție că relațiile dintre creditor și debitor vor fi bune; plata prin transferul unor bunuri sau drepturi este o excepție și se poate aplica numai pentru a achita plățile restante, în cazul în care bunurile respective riscă să dispară sau în cazul în care debitorul obligației de întreținere nu deține bunuri pe teritoriul spaniol (falta de arraigo). Pensia de întreținere se plătește direct creditorului. Cea mai obișnuită metodă o constituie viramentul bancar. În cazul în care creditorul obligației de întreținere este minor sau nu are capacitate juridică, pensia se varsă reprezentantului legal al acestuia.

În cadrul procedurilor de desfacere a căsătoriei sau al celor legate de relația părinte-copil, instanțele judecătorești acceptă, ca mijloc de plată a pensiei de întreținere, plata directă către creditorul obligației a anumitor cheltuieli ale copilului minor (de exemplu, școlarizare, asigurări medicale etc.)

10 Dacă persoana vizată (debitorul) nu plătește de bună voie indemnizația de întreținere, ce măsuri pot fi luate pentru a-l determina să plătească?

În acest caz, creditorul obligației de întreținere poate înainta o cerere de executare a hotărârii judecătorești care a declarat că există un drept la plata pensiei de întreținere. În Spania există următoarele mijloacele de executare: poprirea pe salariu (în afară de o sumă minimă de subzistență stabilită de instanță); poprirea pe rambursările de impozite; sechestrarea conturilor bancare; reținerea prestațiilor de securitate socială; confiscarea și vânzarea publică de bunuri; în anumite cazuri de neplată a pensiei de întreținere, acest fapt poate constitui o infracțiune care se pedepsește cu închisoare.

11 Vă rugăm să descrieți pe scurt eventualele limite ale procesului de executare, în special eventualele norme legate de protecția debitorilor și termenele de prescripție sau de decădere care se aplică în sistemul juridic din țara dumneavoastră

În cazul datoriilor la plata creanțelor de întreținere, nu există limite cantitative în ceea ce privește punerea sub sechestrul a conturilor sau bunurilor debitorului, spre deosebire de prevederile aplicabile altor datorii. Acțiunile care vizează asigurarea respectării obligațiilor următoare se prescriu după cinci ani.

12 Există un organism sau o autoritate care mă poate sprijini în încercarea de a obține indemnizație de întreținere?

În cazuri de cereri care au drept obiect obținerea plății pensiei de întreținere pentru minori sau persoane lipsite de capacitate juridică, Parchetul poate asigura reprezentarea persoanelor respective.

13 Este posibil ca anumite organizații (publice sau private) să facă plăți în parte sau în totalitate în locul debitorului obligației de întreținere?

„Fondul de garantare a plății pensiei de întreținere”, creat prin Legea nr. 42/2006 din 28 decembrie 2006 și reglementat prin Decretul Regal nr. 1618/2007 din 7 decembrie 2007, este un fond fără personalitate juridică, destinat să le garanteze copiilor minori plata pensiilor de întreținere recunoscute și neplătite, stabilite printr-o convenție aprobată de instanță sau printr-o decizie judecătorească în cadrul unor proceduri de separare de drept, divorț, anulare a căsătoriei, filiație sau întreținere, prin plata unei sume echivalente cu un avans.

Pentru a putea beneficia de un avans din acest fond, este indispensabil ca decizia de recunoaștere a pensiei întreținere să fi fost pronunțată de către o instanță din Spania

14 În cazul în care locuiesc în acest stat membru, iar debitorul își are reședința în altă țară:

14.1 Pot beneficia de asistența unei autorități sau a unei organizații private în acest stat membru?

Da. În conformitate cu regulamentele Uniunii Europene și cu convențiile internaționale privind plata pensiei de întreținere ratificate de Spania, creditorul obligației de întreținere poate solicita asistență din partea autorității centrale din Spania, care funcționează în cadrul Ministerului Justiției.

14.2 În caz afirmativ, ce autoritate sau ce organizație privată poate fi contactată?

Prin orice mijloace de contact, cu Departamentul de Cooperare Juridică Internațională (*Subdirección General de Cooperación Jurídica Internacional*) din cadrul Ministerului Justiției. Calle San Bernardo No 62, 28071 Madrid. Tel.: +34 91 3902228/2295/4437. Fax: +34 91 3904457.

15 În cazul în care locuiesc în altă țară, iar debitorul locuiește în acest stat membru:

15.1 Pot să adresez o cerere în mod direct unei astfel de autorități sau organizații private în acest stat membru?

Creditorii domiciliați într-un alt stat membru se pot adresa autorității centrale a statului respectiv, prezentând dovada acordării unui drept la plata unei pensii de întreținere, cerând autorității respective să contacteze autoritatea centrală spaniolă pentru ca acesta din urmă să inițieze o procedură de executare silită în Spania. Acest demers se desfășoară în conformitate cu regulamentele Uniunii Europene și cu convențiile internaționale privind plata pensiei de întreținere ratificate de Spania.

15.2 În caz afirmativ, cum pot contacta această autoritate sau această organizație privată și ce tip de asistență îmi poate fi acordată?

În condițiile stabilite de autoritățile statului vizat.

16 Aplică acest stat membru Protocolul de la Haga din 2007?

Da, protocolul a fost ratificat de Uniunea Europeană (și, prin urmare, de Spania) la 8 aprilie 2010.

17 În caz negativ, care este legea aplicabilă obligațiilor de întreținere în temeiul normelor sale de drept internațional privat? Care sunt normele de drept internațional privat aplicabile?

18 Care sunt normele în materie de acces la justiție în cazurile transfrontaliere în interiorul UE, având în vedere structura capitolului V din Regulamentul privind obligațiile de întreținere?

Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere prevede că părțile care sunt implicate într-un litigiu care intră sub incidența regulamentului au acces efectiv la justiție într-un alt stat membru, inclusiv la procedurile de executare și de atac, în conformitate cu condițiile prevăzute în capitolul relevant. În plus, statul membru solicitat acordă asistență judiciară gratuită în cazul tuturor cererilor cu privire la obligațiile de întreținere care decurg dintr-o relație părinte-copil, a unei persoane care nu a împlinit încă 21 de

ani formulate de un creditor în temeiul articolului 56.

19 Care sunt măsurile adoptate de acest stat membru pentru asigurarea funcționării activităților menționate la articolul 51 din Regulamentul privind obligațiile de întreținere?

Spania a completat Legea nr. 1/1996 din 10 ianuarie 1996 privind asistența juridică gratuită, adăugând Capitolul VIII, intitulat „Asistență juridică gratuită în litigiile transfrontaliere în Uniunea Europeană”, care reglementează exercitarea acestui drept în ceea ce privește persoanele fizice, indiferent dacă sunt cetățeni ai Uniunii Europene sau resortisanți ai țărilor terțe cu reședința legală pe teritoriul unui stat membru.

Această pagină face parte din portalul [Europa ta](#).

Ne-am bucura să primim [feedbackul](#) dumneavoastră cu privire la utilitatea informațiilor furnizate.



Ultima actualizare: 16/01/2024

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.